

den 28. April 1911 og naaede endvidere at blive optaget til første Behandling her i Folketinget, hvor det blev henvist til et Udvalg, som imidlertid afgav den Betænkning, at man var enedes om paa Grund af den fremrykkede Tid at henlægge Sagen indtil videre.

Det er altsaa en temmelig krank Skæbne, dette tilsyneladende ubetydelige Anliggende har haft her i Rigsdagen, og naar dette er Tilfældet, har jeg forstaaet, at Grunden for en stor Del er den, at dette tilsyneladende ubetydelige Anliggende i Virkeligheden vedrører Principspørgsmaal, om hvilke der indenfor vor Forretningsverden staar en temmelig dyb Strid. For saa vidt var der derfor ikke meget vundet ved, at man i Landstinget vedtog et Kompromis, som i Virkeligheden kun tilsyneladende dækkede den principielle Uenighed. Det nyttede saa meget mindre, som man neppe vilde kunne gennemføre den Ordning, som saaledes blev vedtaget af Landstinget, i dette høje Ting, hvor man, saa vidt jeg har forstaaet af de stedfundne Forhandlinger, ogsaa fra konservativ Side netop vil lægge Vægt paa at faa vedtaget en Lov, der fuldt ud er paa Højde med den Udvikling, hvortil vort moderne Forretningssliv er naaet.

At Forordningen af 1839 er meget forældet, siger sig selv. At den fremmede handelsrejsende først paa det Sted, hvor han agter at begynde sin Forretning, skal henvende sig til Toldvæsenet personlig og løse sit Adgangsbevis og derefter fremdeles, paa hver Plads han besøger, skal henvende sig baade til Toldvæsenet og til den stedlige Politimester og fremstille sig personlig, inden han kan faa Lov til at begynde at gøre Forretninger paa den Plads, er selvsagt et meget betydeligt Tidsspilde for en saadan rejsende, for hvem det netop gælder om at komme hurtigt frem. Men hertil kommer, at han i selve sin Virksomhed er begrænset til København og Købstæderne, uagtet en stor Del af en saadan rejsendes Kundekreds bor ude ved de efterhaanden meget talrige og betydelige Stationsbyer og Handelspladser, som i Folketal overstiger adskillige af vore Købstæder. Denne Begrænsning i den rejsendes Forretningsomraade er ikke blot utilfredsstillende for den rejsende selv, men er selvfølgelig i om muligt endnu højere Grad utilfredsstillende for de Folk, som ønsker ved direkte Tilbud at komme i Forbindelse med virkelig leveringsdygtige udenlandske Firmaer, og som derfor paa Grund af den nuværende

Ordning maa ty til forskellige Omsvøb for at komme i Besiddelse af disse Tilbud, enten ved at de paagældende Købmænd fra Landstationerne tager ind til den nærmeste Købstad og der afgiver deres Ordre til den rejsende, eller ved at denne tager ud til dem og fører en saakaldt privat Samtale med dem i deres Dagligstue og først, naar han ankommer til Byen, vover at nedskrive de Ordre, han har modtaget. Dette Hensyn til de handlende selv, mener jeg, bør i denne Forbindelse stærkt fremhæves, naar Talen er om det her behandlede Forhold.

I det foreliggende Lovforslag foreslaas det, i Overensstemmelse med Landstingets Vedtagelse i 1911, for at lette den rejsende, at han personlig eller ved Fuldmægtig kan løse Adgangsbevis hos Toldvæsenet i det Distrikt, indenfor hvilket han først agter at handle, det vil altsaa sige, at han ved at skrive i Forvejen kan sikre sig, at Adgangsbeviset foreligger færdigt til ham, inden han skal begynde at gøre Forretning. Derimod frafaldes Forlangendet om, at han skal forevise Beviset for Politiet, idet det formentlig vil være fuldt tilstrækkeligt, at han skal forevise det paa ethvert Tidspunkt paa Forlangende af den stedlige Øvrighed.

Med Hensyn til Rejsens Omraade var man i Landstinget naaet til det Kompromis, at den rejsende skulde have Lov til, ligesom nu, at besøge foruden København og Købstæderne tillige saadanne Stationsbyer og Handelspladser paa Landet, som har en købstadmæssig Bebyggelse og et Indbyggerantal af mindst 2,000. Man har erkendt i Landstinget, at denne Betegnelse selvfølgelig var vilkaarlig, men man syntes, at der et Sted skulde drages en Grænse. Nu nærer jeg ikke nogen Tvivl om, at Udviklingen indenfor Forretningsverdenen gaar i Retning af at lade disse Skranker falde, og jeg synes derfor, det vilde være uheldigt, at Loven blev saaledes affattet, at en Tilladelse, som man ikke vil give i Dag, ikke skulde kunne gives paa et senere Tidspunkt ved administrativ Foranstaltning, hvis Udviklingen gjorde det ønskeligt. Derfor er det i dette Lovforslag foreslaaet, at Rejsen maa omfatte København, Købstæderne og saadanne Stationsbyer og Handelspladser paa Landet, som Ministeriet for Handel og Søfart bestemmer. Ministeriet skulde herefter altsaa kunne affatte en Fortegnelse, der efterhaanden kunde suppleres, over de Byer, som den fremmede handelsrejsende kunde besøge. Jeg indser meget vel, at